

vuosikertomus

porin taidemuseo

Porin taidemuseo
Porin Art Museum

HALLINTO	2
HENKILÖKUNTA.....	3
TOIMITILAT JA VARUSTEET	5
TAIDEKOKOELMAT	6
Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma	6
Porin kaupungin taidekokoelma	7
Hankinnat	7
Tallennekokoelmat	9
PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU	10
Kirjasto	10
Arkisto	11
Kuva-arkisto	12
NÄYTTELYTOIMINTA	13
Maakunnalliset näyttelyt	14
PORIGINAL GALLERIA	5
MUSEO JA YLEISÖ	16
Kävijät	16
Tapahtumat	17
MESENAATTI- JA VUOSIKORTTI	19
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	19
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	21
PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA	24
MUSEOPEDAGOGIIKKA	25
Luentosarjat	28
TALOUS	29

HALLINTO

2

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Kulttuurilautakuntaan kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtaja, opettaja Marjatta Salonen
varajäsenenä pastori Hannu Dietrich

varapuheenjohtaja, pastori, kirjailija Hannes Tiira
varajäsenenä operaattori Liisa Kerola

jäseninä

tuntiopettaja Ilkka Ruonala
varajäsenenä laitospäällikkö Simo Suomi

toimistosihteeri Soili Ovaska
varajäsenenä yrittäjä Tarja Karjalainen

erityisluokanopettaja Pekka Starck
varajäsenenä opiskelija Jarno Valtonen

perushoitaja Mirjam Lepistö
varajäsenenä opiskelija Eija Hammarberg

säveltäjä Mika A. Koskinen
varajäsenenä vuoropäällikkö Elina Nummi

peruskoulunopettaja Arja-Kaarina Kunttu
varajäsenenä toimitusjohtaja Aaron Michelin

yrittäjä Seppo Niemistö
varajäsenenä toimistojohtaja Eeva-Liisa Ahokas

Kaupunginhallituksen edustajana kulttuurilautakunnassa on ollut erikoissairaanhoitaja Arja Träskelin. Käsiteltyjen asioiden esittelijänä taidemuseon osalta on toiminut vs. museonjohtaja Esko Nummelin.

Kulttuurilautakunta kokoontui 13 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 40 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittelevää pykälää.

Taidemuseon kassa- ja tilivirastona on kaupungin rahatoimisto.

HENKILÖKUNTA**3****Vakinainen henkilökunta:**

Eila Ahlgren, siivooja
 Pirkko Brander, valvoja-opas
 Tuula Hölsö, gallerianhoitaja
 Hilikka Kuusijärvi, Huk, amanuenssi
 Pirjo-Maija Laaksonen, yo-merkonomi, toimistonhoitaja
 Jouni Lehtinen, insinööri, museomestari 1.1.-30.9., virkavapaalla 1.3.-30.9.
 Ritva Maja, siivooja
 Jyrki Mattila, yo-merkonomi, kanslisti
 Esko Nummelin, FL, vs. museonjohtaja
 Soili Pitkälä, valvoja-opas
 Mirja Ramstedt-Salonen, FM, museolehtori, hoitovapaalla 1.1.-31.12.
 Marketta Seppälä, FK, museonjohtaja, virkavapaalla 1.1.-31.12.
 Jari-Pekka Vanhala, FK, amanuenssi, virkavapaalla 1.1.-31.12.
 Tuula Vanne, valvoja-opas

Tilapäinen henkilökunta:

Maria Haapala, museoapulainen, 4.6.-3.8.
 Mari-Anna Kallio-Soukainen, museolehtori 1.10.-31.12.
 Tomi Kangaskoski, hallimestari, 1.1.-28.2., museomestari 1.3.-31.12.
 Hannele Kolsio, FM, amanuenssi, 1.1.-31.12.
 Nina Ketamo, museoapulainen, 1.1.-14.6.
 Teija Lammi, tutkija-myyntisihteeri 5.3.-31.12.
 Pertti Lehtinen, valvoja-opas, 17.11.-30.11.
 Jaana Lehto, FM, museolehtori, 1.1.-5.10.
 Essi Nummelin, museoapulainen, 2.7.-12.8.
 Pauliina Ranne, museoharjoittelija, 5.6.-10.8.
 Erkki Valli-Jaakola, valokuvaaja, 1.1.-31.12.

Työllisyysvaroin palkattu henkilökunta:

Jussi Heikkinen, museoapulainen, 19.2.-18.8.
 Veijo Setälä, taideohjaaja, 28.5.-27.11.
 Matti Sivula, museoapulainen, 28.5.-31.12.

Tuntipalkkaiset työpajaohjaajat:

Taiteen maisteri Liisa Punkari
 Kuvataiteilija, FM Päivi Setälä
 Kuvanveistäjä Veijo Setälä

Työharjoittelijat:

Toni Järnstedt 1.6.-31.7.	Meri Matikainen 20.8.-14.12.
Jutta Kaunisto, 1.1.-8.1.	Hilja Trussin 6.8.-7.9.
Paula Koivisto, 4.6.-3.8.	Pasi Väre 5.-23.3.

TET-harjoittelijat:

Terhi Mattila, 8.-19.10.
 Iida Ruonala, 12.-23.11.

KOULUTUS

4

Museon henkilökunta on osallistunut koulutustilaisuuksiin seuraavasti:

- 07.-08.02. Onnistunut asiakaspalvelu museossa, Helsinki
Valvoja-opas Tuula Vanne
- 12.02. Infotilaisuus uusista virka- ja työehtosopimuksista
Toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 06.03. Hankintatoimen Info-tilaisuus, Porin kaupungintalo
Kanslisti Jyrki Mattila
- 20.03. Puhdistuspalveluhenkilöstön toiminnan ja laadun kehittämiskoulutus
Siivoajat Eila Ahlgren ja Ritva Maja
- 05.-06.04. Museopedagogiikan seminaari, Jyväskylä
Museolehtori Jaana Lehto ja työpajaohjaaja Liisa Punkari
- 27.-28.03. Tiedottajapäivät, Helsinki
Tutkija-myyntisihteeri Teija Lammi
- 20.03. KOKU-kuntien tapaaminen, Helsinki
Museolehtori Jaana Lehto
- 21.05. Taidemuseon henkilökunnan tutustumismatka Rauman taidemuseoon, Lönnströmin taidemuseoon
sekä Teresia ja Rafael Lönnströmin kotimuseoon
- 10.08. Transmission-seminaari, Tampere
Museolehtori Jaana Lehto
- 13.08. Taidemuseon henkilökunnan tutustumismatka Mäntän kuvataideviikoille ja Villa Urpoon
- 14.08. George E. Heinin vierailuluento, Ateneum, Helsinki
Museolehtori Jaana Lehto
- 28.-29.09. ARS 01 Seminaari, Helsinki
Tutkija-myyntisihteeri Teija Lammi
- 12.-13.10. Under Construction, Nordic Conference on Cultural Diversity, Helsinki
Amanuenssi Hannele Kolsio ja tutkija-myyntisihteeri Teija Lammi
- 03.10. Porin kaupungin johdon tietotekniikkaseminaari
vs. museonjohtaja Esko Nummelin
- 10.-11.10. Valtakunnalliset taidemuseopäivät, Salo
vs. museonjohtaja Esko Nummelin
- 05.-06.10. Lastenkulttuuriseminaari Leikisti Oikeesti
vs. museonjohtaja Esko Nummelin, amanuenssi Hannele Kolsio, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi,
vs. museolehtori Mari Kallio-Soukainen ja työpajaohjaaja Päivi Setälä
- 08.11. Meritt-koulutustilaisuus, Ravintola Liisanpuiston auditorio
Toimistonhoitaja Pirjo-Maija Laaksonen
- 16.11. Taidemuseon henkilökunnan tutustumismatka Kyllikki Haaviston Elämä on -näyttelyyn Lönnströmin
taidemuseossa, Turpahöylä -näyttelyyn Turun taidemuseossa, Seitsemän suolaista identiteettiä
ja Kokoelma Bäcksbacka -näyttelyihin Helsingin taidemuseossa sekä Ars 01 -näyttelyyn
Kiasmassa
- 27.11. Kaupungin käteisen rahan käsittelijöiden eurokoulutus, Ravintola Liisanpuiston auditorio
Valvoja-opaat Pirkko Brander, Soili Pitkälä ja Tuula Vanne sekä kanslisti Jyrki Mattila
- 12.12. Asiakaspalvelukoulutus, Porin kaupungintalo
Valvoja-opaat Soili Pitkälä ja Tuula Vanne ja kanslisti Jyrki Mattila

JÄSENYKSET, EDUSTUKSET JA MUUT TEHTÄVÄT

5

Kertomusvuoden aikana vs. museonjohtaja Esko Nummelin on toiminut Turun yliopiston Satakunnan yksikön Kulttuurituotannon ja maisematutkimuksen ohjelmaan kuuluvan digitaalisen kulttuurin tuntiopettajana sekä Satakunnan Käsi- ja taideteollisen oppilaitoksen kulttuuritieto- ja taiteenteoreettisten aineiden tuntiopettajana.

TOIMITILAT JA VARUSTEET

Porin kaupungin pakka- ja vaakahuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti *Carl Johan von Heidekenin* (1832-1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti *Gustaf Nyströmin* (1856-1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostöille laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky *Kristian Gullichsenin* johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen.

Pakkahuoneen lähes 3000 m² käsittävä saneeraustyö toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen vaiheen aikana valmistuivat museon pieni näyttelysali, aula ja kahvila (noin 300 m²). Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön myös iso näyttelyhalli (noin 800 m²). Kokonaisuudessaan museo valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöönsä. Museossa on em. tilojen lisäksi taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, valokuvauslaboratorio, valokuvausstudio, toimistotilat ja luentosali. Itäpäädyn ateljeetiloissa toimivat päivähoiton työpaja sekä arkkitehtuurin työpaja. Taidemuseorakennuksen länsipäädyn tiloihin on keskitetty teosten kehystys- ja kunnostustyöt. Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Museorakennus on vakuutettu Porin kaupungin rakennusviraston toimesta.

Taidemuseolla on vuodesta 1998 ollut Otavankatu 3:ssa varastotila, joka on varustettu taideteosten säilyttämistä varten. Varaston kokonaispinta-ala on 685 m².

Keväällä 1999 käynnistyivät taidemuseorakennuksen eteläpuolelle, ns. raatihuoneen mäkeen sijoittuvan uuden näyttelytilan rakennustyöt. Laajennuksen on suunnitellut Arkkitehdit Ky Gullichsenin Vormala arkkitehti *Kristian Gullichsenin* johdolla. Näyttelytilan harjannostajaisia vietettiin 15.10.1999. Piha- ja ympäristötyöt valmistuivat keväällä 2000, jolloin rakennus otettiin käyttöön. Uudisrakennuksen vihkiäisiä vietettiin 10.6.2000. Laajennusosan brutto-ala on 430 m², mistä varsinaista taidenäyttelytilaa on 264 m². Laajennusosan rakentamisen yhteydessä löytynyt, 1600-luvulle palautuva kellari säilytettiin. Kellaria ja sen esittelyä varten varatun tilan pinta-ala on 65 m². Tilaan on sijoitettu taidemuseon mediapiste.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma

Porin taidemuseon peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.8.1971 perustama Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma, joka jo vuonna 1971 käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taidemuseoon museon tilojen valmistuttua syyskuussa 1981. Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken on tehty sopimus kokoelmien säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta nykypäiviin pääpainon ollessa uusimmassa sotien jälkeisessä kuvataiteessa. Kokoelmassa on edustettuina useita modernin suomalaisen kuvataiteen piiriin lukeutuvia taiteilijoita, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen.

Maire Gullichsenin taidesäätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon kuuluivat puheenjohtajana fil.tri Lilli Alanen henkilökohtaisena varajäsenenään arkkitehti Ben af Schulten, jäsenenä fil.tri Salme Sarajas-Korte sekä kuvanveistäjä Harry Kivijärvi sekä kaupungin edustajana taidemuseon johtaja Marketta Seppälä varajäsenenään apulaiskaupunginjohtaja Kari Hannus ja kaupunginarkkitehti Matti Salmivalli. Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä on toiminut Sulo A. Savo.

Maire Gullichsenin taidesäätiön teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 531 inventaarionumeroilla 1-545.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelman ja Porin taidemuseon kokoelmien esittelyt

Taidemuseo on kertomusvuoden aikana esitellyt omissa tiloissaan taidesäätiön teoksia *Suuntaviivoja* -näyttelyssä 7.-31.12.

Teoslainaukset muihin näyttelyihin

1950-LUKU. VAPAUTUMISEN AIKA

Helsingin taidehalli 2.12.00-7.1.01

Oulun taidemuseo 17.1.-4.3.

Jyväskylän taidemuseo 7.4.-27.5.

- Unto Pusa, "Ympyrä neliössä Hommage à Delaunay II", 1957, öljy kankaalle, inv. MG 504
- Per Stenius, "Sommitelma", 1951, öljy kovalevyille, inv. MG 127
- Helge Dahlman, "Colline aux Pommiers", 1951, öljy kankaalle, inv. MG 19
- Sam Vanni, "Vihreää ja roosaa", 1952, tempera, inv. MG 148

HELENE SCHJERFBECK, MIN MOR - HEMMA, KUVIA KODISTANI

Ateneumin taidemuseo 7.11.00-4.2.01

- Helene Schjerfbeck, "Omakuva", 1913-26, vesiväri, hiili, öljy, inv. MG 408

PINTA JA SYVYYYS

Ateneumin taidemuseo 8.3.-30.9.

- Tyko Sallinen, "Tytön muotokuva", 1914, öljy, inv. MG 108
- Ellen Thesleff, "Lydia", 1897, öljy, inv. MG 134

KOIVU JA TÄHTI

Gallen-Kallelan Museo 27.4.-26.8.

- Tyko Sallinen, "Kevättalvi", 1914, öljy, inv. MG 407

MUUSAN KUTSU - EINO RUUTSALO

- Eino Ruutsalo, "Mudlarilla", 1961, akryyli ja öljy, inv. MG 104

H. AHTELA JA HELENE SCHJERFBECK

Kajaanin taidemuseo 17.6.-16.9.

Aineen taidemuseo 1.10.-4.11

Riihimäen taidemuseo 8.11.2001-3.2.2002

- Helene Schjerfbeck, "Omakuva", 1913-26, öljy, hiili ja vesiväri, inv. MG 408
- Helene Schjerfbeck, "Koristekurpitsoja", 1935, öljy, inv. MG 409

KAIN TAPPER

Sara Hildénin taidemuseo 22.9.2001-13.1.2002

- Kain Tapper, "Sade", puu, 1973, inv. MG 462

Porin kaupungin taidekokoelma

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu säännöllisesti vuodesta 1959 lähtien. Vuodesta 1981 alkaen toiminnan koordinoinnista on vastannut kulttuurilautakunta ja sen alaisuudessa Porin taidemuseo.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteet rakentuvat museotoiminnassa yleisesti vakiintuneiden päämäärien ja toimintakäytäntöjen mukaan. Kartuttamisen perustan muodostavat taidemuseon peruskokoelmat. Kartuttamisen suuntaviivat ja kehittäminen muotoutuu osana museon näyttely- ja tutkimustoimintaa - museon profiilia. Kansainvälisen ja kotimaisen uudemman taiteen kehityksen rinnalla kokoelmapoliittista toimintaa on ohjannut myös museon rooli Satakunnan aluetaidemuseona. Hankitut taideteokset sijoitetaan huomattavalta osin kaupungin virastoihin ja laitoksiin, joissa ne ovat julkisesti esillä. Tutkimus- ja dokumentointityön kannalta merkittävät teokset - ns. Porin taidemuseon kokoelma - talletetaan pääsääntöisesti museon tarkoitusta varten varustetuihin, asianmukaiset säilytysolosuhteet tarjoihin varastotiloihin.

Yksittäistapauksissa myös muut Porin kaupungin hallintokunnat hankkivat teoksia tiloihinsa. Porin taidekoulu on vuodesta 1981 kartuttanut talousarviovaroin koulun oppilastöiden kokoelmaa. Tähän taidekokoelmaan liitetyistä teoksista taidekoulu pitää omaa rekisteriään.

Porin taidemuseon ylläpitämä Porin kaupungin taidekokoelma käsitti kertomusvuoden päättyessä 1652 teosta.

Kertomusvuoden aikana kaupungin kokoelmaa kartutettiin hankinnoin ja lahjoituksin seuraavilla teoksilla:

Inv. 1627	Kai Ruohonen, "Peto uimaan kuin kala vedessään", 1999-2001, paperi, rautalanka, 19x32,5x6,5 cm
Inv. 1628	Kai Ruohonen, "Kursk. Koulutuskonversio", 2000-2001, paperi, rautalanka, kokardi, 14,5x22x5,3 cm
Inv. 1629	Sinikka Santikko, "Mekko", 1996, parkittu mateennahka, 80x38x32 cm
Inv. 1930	Sándor Vály, "Book of Um-Napistim", 1999, kipsi
Inv. 1931	Taru Anttila: "...", 2001, akryyli ja öljy, kolme osaa, kukin 40x40 cm
Inv. 1932	Mailis Saralehto, "Suhteellisuuksien hierarkia", 2001, lehmänsuoli, satiini, sametti, askartelumassa, teräs, akryyli, 40x22,5x60 cm
Inv. 1633	Mailis Saralehto, "Päiväuni", video, 2001
Inv. 1634	Kai Ruohonen, "Kaktus", 2001, akvarelli, 23,8x13,2 cm
Inv. 1635	Kai Ruohonen, "Tikku sormesta piiluumalla käsi", 2001, akvarelli, 22,2x14,3 cm
Inv. 1636	Kai Ruohonen, "Tulitikku-ukko", 2001, akvarelli, 17,5x9,5 cm,
Inv. 1637	Kai Ruohonen, "Unelmien siipikaaret", 2001, paperi, rautalanka, 7x19x8 cm
Inv. 1638	Kai Ruohonen, "Pikku nemo", 2001, saippua, messinki, pigmentti, kaakeli, 7,5x15x15 cm

Inv. 1639	Kaisu Koivisto, "Pieniä olentoja I", 1998, tussi paperille, 70x100 cm
Inv. 1640	Kaisu Koivisto, "Pieniä olentoja VI", 1998, tussi paperille, 70x100 cm
Inv. 1641	Kaisu Koivisto, "Pieniä olentoja XI", 1998, tussi paperille, 70x100 cm
Inv. 1642	Kaisu Koivisto, "Jäniskartta", 2000, etsaus, akvatinta, 38x47,5 cm
Inv. 1643	Kaisu Koivisto, "Ketju", 1999, tussi paperille, 3-osaa, kukin 71x105 cm
Inv. 1644	Päivi Setälä, sarjasta Sokeritarha "Maitohorsma", 2001, cibachrome, 39x26,8 cm
Inv. 1645	Päivi Setälä, sarjasta Sokeritarha "Pioni", 2001, cibachrome, 26,8x39 cm
Inv. 1646	Päivi Setälä, sarjasta Sokeritarha "Marjaruus", 2001, cibachrome, 39,2x26,8 cm
Inv. 1647	Jaana Kirjonen, "Suojelija", 2001, etsaus, akvatinta, 34,5x42,5 cm
Inv. 1648	Kyllikki Haavisto, "Aurinko on hyvin kuuma", 1997, öljy kankaalle, 220x170 cm
Inv. 1649	Kyllikki Haavisto, "Elämän kärsimyksistä", 1999, öljy kankaalle, 200x190 cm
Inv. 1650	Kyllikki Haavisto, "Tullessa tullessa tullessa", 2001, öljy kankaalle, 170x170 cm
Inv. 1651	Työryhmä Ossi Somma, Reijo Paavilainen ja Pertti Mäkinen, "Soluleikki", 1979, maalattu puu
Inv. 1652	Työryhmä Ossi Somma, Reijo Paavilainen ja Pertti Mäkinen, "Soluleikki", 1979, lasikuitu

Kaupungin kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

1950-LUKU. VAPAUTUMISEN AIKA

Helsingin taidehalli 2.12.2000-7.1.2001

Oulun taidemuseo 17.1.-4.3.

Jyväskylän taidemuseo 7.4.-27.5.

- Anitra Lucander, "Seinämaalausehdotus", kollaasi kankaalle, inv. TM 817

NO ES SÓLO LO QUE VES. PERVITIENDO EL MINIMALISMO

Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía. Madrid. 01.11.2000-13.02.2001

- Kaisu Koivisto, "Atlas", 1995, teräs, kangas, sarvet, inv. TM 1366

ULLA JOKISALO: KUVIENI MUISTI (VUODET 1980-2000)

Helsingin kaupungin taidemuseo 9.3.-27.5.

- Ulla Jokisalo, "Keskeinen sanasto 6", 1984, hopeagelatiinivedos, inv. TM 874

- Ulla Jokisalo, "Keskeinen sanasto 3", 1984, hopeagelatiinivedos, inv. TM 875

- Ulla Jokisalo, "Keskeinen sanasto 2", 1984, hopeagelatiinivedos, inv. TM 876

- Ulla Jokisalo, "Keskeinen sanasto 7", 1984, hopeagelatiinivedos, inv. TM 877

ISÄNMAA JA ÄIDINKIELI

Oulun taidemuseo 29.3.-3.6.

- Niran Baibulat, "Suomalainen turkoosi", 1996-97, kaakeli, sokeri, virkkaus, inv. TM 1417

KUVATAITEEN YSTÄVÄT RY:N 50-VUOTISJUHLANÄYTTELY

Porin Palveluopisto 28.-30.9.

- Sievä Kauppinen, "Portti", 1967, puupiirros, inv. TM 128

- Sievä Kauppinen, "Rannalla", 1973, puupiirros, inv. TM 257

- Sulo Salmi, "Sillan rakentajat", 1958, öljy, inv. TM 12

- Sulo Salmi, "Valkama", 1964, öljy, inv. TM 56

- Sulo Salmi, "Paja", 1965, öljy, inv. TM 57

- Ilmari Lehtonen, "Rantanäkymä", öljy ja tussi paperille, inv. TM 71

KAIN TAPPER

Sara Hildénin taidemuseo 22.9.2001-13.1.2002

- Kain Tapper, "Luantai-ilta", 1974, puu, inv. TM 307

Porin taidemuseo on huolehtinut kaupungin kokoelmiin kuuluvien teosten luetteloinnista, tietokonepohjaisesta rekisteröinnistä sekä sijaintirekisteristä. Uudelleensijoittamisten yhteydessä taidemuseo on vastannut paperipohjaisten teosten osalta kehystyksestä sekä useimmiten myös sijoittamisen vaatimista teknisistä toimenpiteistä virastoissa. Museo on vastannut myös museoiden ja muiden ulkopuolisten pyytämien teoslainojen vaatimista toimenpiteistä.

Tallennekokoelmat

Porin taidemuseossa oli vuoden 2001 lopussa 12 tallennekokoelmaa, joihin kuului yhteensä 847 taideteosta kansainvälistä ja kotimaista nykytaidetta. Taidemuseo sai kertomusvuonna vastaanottaa kotimaiselta taiteenkerääjältä 125 taideteosta käsittävän deponointikokoelman, joka edustaa ensisijassa suomalaista nykytaidetta 1990-luvulta. Deponointisopimus tehtiin 20 vuodeksi. Lisäksi tehtiin yksi taiteilijan perikunnan tallennus.

Tallennekokoelmien merkitys taidemuseon varsinaisten kokoelmien täydentäjinä on huomattava sekä taloudellisessa että taiteellisessa mielessä. Laajin kokoelma käsittää tällä hetkellä 266 teosta. Katariina ja Juhani Lipsasen tallennekokoelmissa on 105 taideteosta, IAA:n (Kansainvälisen taideliiton grafiikan kokoelma) kokoelmiin kuuluu 128 teosta ja Suomen Säästöpankki -kokoelman Porin taidemuseoon osoitettuun kokoelmaan 60 taideteosta. Kokoelmiin kuuluvien taideteosten inventointia ja kuvaustyötä jatkettiin. Samalla jatkettiin teostietojen siirtoa kokematietokantaohjelmaan (VATI) sekä käynnistettiin kokoelmien digitalisointityö.

Tallennekokoelmista lainattiin vuonna 2001 yhdeksän teosta ulkopuolisten järjestämiin näyttelyihin.

OLLI LYTYIKÄINEN: IT'S ALL YOURS - PITÄKÄÄ HYVÄNÄ

Kiasma 29.9.2000-14.1.2001

Wäinö Aaltosen museo 29.5.-26.8.

- Olli Lytyikäinen, "Afrikasta ikuisuuteen", 1973, akvarelli ja pastelli, inv. LJ 62
- Olli Lytyikäinen, "Vanhempi Saskia", 1984, akvarelli, inv. LJ 60
- Olli Lytyikäinen, "Piirustus, Kärpäset", kuivamustekynä, inv. LJ 218

KAIN TAPPER

Sara Hildénin taidemuseo 22.9.2001-13.2.2002

- Kain Tapper, "Kallo", puu, inv. LJ 156
- Kain Tapper, "Takku", 1975, puu, inv. LJ 220
- Kain Tapper, "Kuutamo", 1990, puu, inv. LJ 221
- Kain Tapper, "Kolmio", 1980, puureliefi, inv. KJL 32
- Kain Tapper, "Moonlight/Kuutamo", koivu, inv. KJL 33
- Kain Tapper, "Tumma", puu ja väripatina, inv. KJL 34

PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU

Porin taidemuseon tietopalveluun kuuluvat museon arkisto- ja kirjastotoiminnot. Sisällöllisesti oman kokonaisuutensa muodostaa satakuntaan liittyvä kirjasto- ja arkistoaineisto, jonka kartuttaminen on osa taidemuseon roolia Satakunnan aluetaidemuseona.

Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on myös museoyleisön käytettävissä. Kirjaston painopistealueena on kotimainen ja kansainvälinen nykyaide sekä osittain moderni taide.

Kirjaston ensisijaisena kohdealueena on museotoiminta, kuvataide, arkkitehtuuri, taideteollisuus ja valokuvaus sekä kulttuurihistoria. Kirjaston kokoelmiin kootaan kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, näyttelyluetteloita, esitteitä sekä eri museoiden ja taidejärjestöjen vuosikertomuksia.

Kirjaston aineisto on järjestetty UDK-luokituksen mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan "Suomalaiset luettelointisäännöt" -ohjeistoa. Lehtileikekokoelmalla on oma korttihakemisto, jonka tietojensiirtoa ATK:lle jatkettiin kertomusvuoden aikana.

Vuoden 2001 aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 124 kappaletta. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 2309 nidettä. Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtoen yhteensä 106 kappaletta. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 5468. Kirjastoa on kehitetty erikoiskirjastona suuren yleisön suuntaan, vaikkakin palvelukyky on kärsinyt sekä tilan että vakituisen henkilöstön puutteesta.

Kertomusvuoden aikana museoon tilattiin seuraavat kulttuuri-, kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet:

- Aperture, USA
- Arkkitehti, Suomi
- Art in America, USA
- Art Monthly, Englanti
- Artforum, USA
- Art Press, Ranska
- Flash Art, Italia
- Frieze, Englanti
- The Journal of Aesthetics and Art Criticism, USA
- Katalog, Tanska
- Kriitiikin Uutiset, Suomi
- Kulttuuritutkimus/Jyväskylän yliopisto, Suomi
- Kunstforum International, Saksa
- Musta taide, Suomi
- New Art Examiner, USA
- Niin & Näin, Suomi
- NU - The Nordic Art Review, Ruotsi
- October, USA
- Paletten, Ruotsi
- Parachute, Kanada
- Parkett, Sveitsi
- Taide, Suomi
- Tema Celeste, Italia
- Third text, Englanti
- Tiede ja edistys, Suomi
- Yliopisto, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tuli vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Arsis/Taiteen keskustoimikunta
- Arttu
- Concordia
- Eko-asiaa, Riihimäki
- Frame News, Helsinki
- Holland Horizon, Hollanti
- Icom news/Bulletin of the international council of museums
- Ilmaisukasvatus
- Karhunpalvelus, Pori
- Keva, Helsinki
- Kiasma-lehti
- Kirjakellari, Tyrvään kirjakauppa Oy
- Kulttuurihaitari, Turku
- LIKE-uutiset
- M/info, Lahden kaupungin museo
- Monitori
- Musees d'Art et d'Histoire Geneve, Sveitsi
- Museo
- Museotiedote/Turun maakuntamuseo
- Passage, Sveitsi
- Rumputus, Oulun kaupungin tiedote
- Stylus, Taidekasvatuslehti
- Taiteen maailma
- Taiteilija, Suomen Taiteilijaseura
- Tapiola-antikvariaatti
- Tiede-politiikka
- Tiedote, Keski-Suomen museo
- Tyke, Helsinki

Sanomalehdet, joista arkistoiitiin museon toimialaan liittyen museo- ja kuvataidetahtumia käsittelevät kirjoitukset:

- Aamulehti
- Helsingin Sanomat
- Lalli
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika

Tilattujen lehtien lisäksi museoon tuli kertomusvuonna runsaasti eri laitosten ja museoiden tiedotteita sekä yksittäiskappaleina eri aikakauslehtiä.

Arkisto

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilliset arkistot:

- Porin taidemuseon virka-arkisto.
- Taidevintin arkisto, 1964-1977. Sulo A. Savo. Lahjoitettu 1977.
- Toimittaja Arvo Mäen arkisto. Porin kaupungin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä. Lahjoitettu 1980.
- Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto. Lehtileikkeitä, muotokuvatutannon aineistoa, mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen, 1982.
- Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto. Matti Taipale, "Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari". Lahjoitettu 1983.
- Täydennys Arvo Mäen arkistoon. 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja lehtileikkeitä,

1958-1979. Lahjoitettu 1984.

- Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto. Taiteilija Olavi Jalkasen tuotannon inventointi. Lahjoitettu 1984.

- Apteekkari Leena Särmän arkisto. Georg Nordenswan, "Bildkonsten", 1903. Lehtiä ja lehtileikkeitä vuosilta 1927-1934. Lahjoittanut Jarmo Särämä, 1985.

- Hemmi Koivuniemen arkisto. Lehtileikkeitä vuosilta 1948-1958 ja 1958-, sekä lisäyksiä aikaisemmilta vuosilta.

- Immo Tuomisen arkisto, lehtileikkeitä vuosilta 1962-1980. Immo Tuomisen käsikirjoituksia, 1982.

- Taidemuseotoimikunnan arkisto. Vuonna 1966 asetetun taidemuseotoimikunnan pöytäkirjat. Liitteinä vihkiäispuhe, lausuntoja ja kirjeenvaihtoa. Koonnut toimikunnan sihteeri, apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä. Lahjoitettu 1989.

- Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät ry:n arkisto vuosilta 1951-1987. Lehtileikkeitä, näyttelyluetteloita, valokuvia. Lahjoittanut Arvo Mäki.

Kertomusvuoden aikana arkisto- ja kirjastoaineistoa ovat lahjoittaneet lukuisat ulkomaiset ja kotimaiset taiteilijat, järjestöt, museot, yksityiset henkilöt ja yhteisöt.

Kuva-arkisto

Porin taidemuseon kuva-arkistossa oli kertomusvuoden päättyessä 66505 valokuvaa. Kuvatallennekokoelma käsittää negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Pääosa materiaalista on kuvattu suurikokoiselle dialle (6x7 cm, 9x12 cm, 4x5").

Valokuvaan liittyen museo ylläpitää tietokantaa, jonne vuodesta 1992 lähtien on talletettu yli 33000 valokuvan tiedot. Tietokanta on taidemuseon toimesta räätälöity ohjelma, jonka palvelukyky ja käytettävyys ei ole kaikilta osin ajan tasalla. Kuva-arkistoa ylläpidetään tilapäistyövoiman varassa.

Kuva-arkistoa kartutettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 32 päänumerolla, jotka sisälsivät 2149 yksittäistä kuvaa ja negatiivia. Museossa järjestetyt vaihtuvat näyttelyt sekä tärkeimmät tapahtumat kuvattiin, minkä lisäksi taidekokoelmien mustavalko- ja värikuvausta jatkettiin. Aineiston tuotanto on nivelletty osaksi näyttely- ja dokumentointityötä.

NÄYTTELYTOIMINTA

13

Porin taidemuseo järjesti vuoden 2001 aikana näyttelyitä seuraavasti:

- 11.11.-7.1.2001 HALLI
RAX RINNEKANGAS - Spiritus Europaeus: Vanhan mantereen katse
 Valokuvaaja Rax Rinnekankaan (s. 1957) valokuvavaellus vanhaan Eurooppaan - Ural-vuorten, Utsjoen, Atlantin ja Gibraltarin-salmen väliin rajautuvaan maantieteelliseen tilaan. Näyttelyn valokuvat muodostivat panoraamanomaisen tarinan tai 'Euro-junan' Euroopan kirkonkylistä.
- 14.01. – 18.03. HALLI, PROJEKTIHUONE, SIIPI
FRANTIŠEK KUPKA
 Tšekkiläissyntyinen taidemaalari František Kupka (1871-1957) kuuluu *Vassily Kandinskyn, Kasimir Malevitsin ja Piet Mondrianin* rinnalla abstraktin maalaustaiteen varhaisiin edustajiin ja modernin taiteen merkittäviin uranuurtajiin Euroopassa. Näyttely oli ensimmäinen laaja Kupkan tuotannon esittely Suomessa. Teokset kuuluvat *Jan ja Meda Mlādekin* Yhdysvalloissa kokoamaan ja Tšekin valtiolle lahjoittamaan kokoelmaan. Näyttely toteutettiin yhteistyössä *The Czech Museum of Fine Arts* –museon kanssa.
- 14.01. – 18.03. SIIPI
OTTO GUTFREUND
 František Kupkan näyttelyyn liittyen Porin taidemuseo esitteli tšekkiläisen *Otto Gutfreundin* (1889-1927), jonka on katsottu edustavan kuvanveiston piirissä sitä, mitä Kupka oli maalaustaiteessa. Hän kuului ensimmäisiin taiteilijoihin, jotka sovelsivat kubismin ajatustapoja veistotaiteeseen.
- 24.03. – 03.06. HALLI, PROJEKTIHUONE, SIIPI
PETER JOHANSSON – Maailmoista parhain
 Peter Johanssonin (s.1964) näyttelyssä ruotsalaisen kansankodin ikonit ja kansallisromanttiset aiheet saivat uuden elämän. Johansson ironisoi ja purki huumorin avulla kansallista kulttuuri-identiteettiä ja sen muodostumisen prosesseja. Näyttelyn keskeinen teos oli kymmenmetrinen kirkko, joka rakennettiin taidemuseon veistospihalle. Näyttely oli toteutettu yhteistyössä Boråsin ja Odensen taidemuseoiden kanssa.
- 16.06. – 16.09. HALLI, PROJEKTIHUONE, SIIPI
EMPATIA: Yli horisontin – EMPATHY: Beyond the Horizon
 Käsitteellinen tutkimusmatka inhimilliseen tietoisuuteen ja ihmisen itseymmärrykseen. Näyttely esitteli 15 kansainvälistä ja kotimaista taiteilijaa mm. Yhdysvalloista, Meksikosta, Australiasta, Iso-Britanniasta ja Sveitsistä. Näyttelyn kuraattoreina olivat australialainen taiteilija Imants Tillers ja Marketta Seppälä ja se toteutettiin yhteistyössä näyttelyvaihtokeskus FRAME:n kanssa.

- 22.09. – 02.12. HALLI, PROJEKTIHUONE
KARI CAVÉN - Autoja
 Taidemaalarina uransa aloittanut Kari Cavén (s.1954) siirtyi eri tyyppisten materiaali-
 kokeilujen jälkeen kolmiulotteiseen ilmaisuun. Perinteisen kuvanveiston sijaan hänet tunnetaan
 tavasta hyödyntää jo kertaalleen käytettyjä materiaaleja. Cavén on kiinnostunut arjesta, jota
 hän käsittelee hienovaraisesti ja oivaltaen. Hän muovaa ja rakentaa uusia merkityksiä tavalla,
 joka vetoaa sekä silmään että mieleen. Sattuman hyödyntämisen ohella teoksille on ominaista
 leikkimielisyys ja hiljainen huumori.
- 22.09. – 25.11. SIIPPI
MARIA FRIBERG
 Ruotsalainen Maria Friberg (s. 1966) työskentelee laaja-alaisesti valokuvan, videon ja perfor-
 manssin parissa. Teosten teemat liikkuvat seksuaali-indentiteettiä ja ihmisten välisiä sosiaalisia
 suhteita käsittelevien aiheiden parissa.
- 07.12. – 06.01.2002
 HALLI, PROJEKTIHUONE, KAHVIO, SIIPPI
SUUNTAVIIVOJA
 Nykytaiteen linjauksia Porin taidemuseon kokoelmista. Mukana mm. Juhana Blomstedt, John
 Cage, Jimmie Durham, Veli Granö, Alvar Gullichsen, Kyllikki Haavisto, Jussi Heikkilä, Jussi
 Kivi, Kaisu Koivisto, Rolf Lehtinen, Henrietta Lehtonen, Melek Mazici, Yoko Ono, Kai Ruoho-
 nen, Eino Ruutsalo, Sinikka Santikko, Veijo Setälä, Kain Tapper ja Yan Pei Ming.
- 7.12.-27.1.2002 PROJEKTIHUONE
BLICK: NEW NORDIC FILM & VIDEO 2001
 Uutta pohjoismaista videotaidetta esittelevä sarja.
 Näyttelyyn olivat tuottaneet NIFCA, Nordic Institute for Contemporary Art ja Moderna Museet.
- 7.12.-27.1.2002 MEDIApiste
JAN EERALA .LA STRADA
 Porilaisen valokuvaajan Jan Eeralan matkakuvia maakunnasta vuosikymmenten takaa.
 60-luvulla lintujen tarkkailuretkillä otetut kuvat toivat esiin kappaleen satakuntalaista kulttuuri-
 historiaa 40 vuoden takaa. Kuvat dokumentoivat osaltaan ympäristön nopeaa muuttumispro-
 sessia.
- 01.01.-31.12. PORRASHUONE
 TIMO HEINO - Ajan puutarha
 Timo Heinon (s. 1962) installaatio Ajan puutarha on sijoitettuna yleisön nähtäväksi taidemuse-
 on itäpäädyn porrashuoneeseen. Pyöreistä peileistä ja niiden pintaan kiinnitetystä pölykerrok-
 sesta muodostuva teos kuuluu Porin taidemuseon kokoelmaan.

Maakunnalliset näyttelyt

Porin taidemuseo järjesti aluetaidemuseotoimintaan liittyen kaksi näyttelyä. VEISTOS. Käsitteen esineellisyys -
 vai päinvastoin? -näyttely tutki kuvataiteen ja erityisesti veistotaiteen esine-/käsitelunonetta. Näyttely esitteli Kari
 Cavenin, Sarmite Malinan, Sinikka Santikon ja Kaisu Koiviston tuotantoa ja se oli esillä Euran kirjston näyttely-
 tiloissa 12.3.-31.3. PRISMOJA -näyttely esitteli subjektiivisen - yhden keräilijän kautta syntyneen - tulkinnan ja
 näkökulman suomalaisen taiteen 1990-luvun keskeisiin ilmiöihin ja se oli esillä Eurassa 13.11.-30.11.2001.

PORIGINAL GALLERIA

Porin taidemuseolla on ollut vuodesta 1984 vaihtuvia näyttelyitä varten käytössä galleriatila, joka sijaitsee Kokemäenjoen rannalla, entisessä suolamakasiinissa, Eteläranta 6:ssa. Rakennus on uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti *F.J. Lindströmin* vuonna 1885 signeeraamien piirustusten mukaan. Kaksikerroksinen galleria tarjoaa näyttelytilaa 235 m², mikä tarvittaessa mahdollistaa kahden näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti.

Gallerian toiminnasta ja käytännön järjestelyistä on vastannut gallerianhoitaja Tuula Hölsö.

Poriginal galleriassa järjestettiin seuraavat näyttelyt vuoden 2001 aikana:

13.01.-30.01.	Sirpa-Helena Viljanen Hannu Aaltonen
03.02.-20.02.	Kai Ruohonen
24.02.-13.03.	Leena Passilahti
17.03.-03.04.	Jim Wichmann ja Jorma Sarisalmi
07.04.-24.04.	Työryhmä: Paula Vierikko ja Paula Väinämö
28.04.-15.05.	Bofori kuvataiteilijaryhmä: Arja Laamanen, Marjo Yli-Antola, Pia Bartsch ja Outi Eronen
19.05.-05.06.	Porin taidekoulu
09.06.-26.06.	Satakunnan ammattikorkeakoulu Liiketalouden ja kuvataiteen yksikkö, täydennyskoulutuskeskus / Kuvataideterapeuttien päättöryhmä
28.07.-14.08.	Satakunnan ammattikorkeakoulu Liiketalouden ja kuvataiteen yksikkö / Kuvataide Hannele Ahokangas, Ilpo Heinänen ja Hanna Oinonen
18.08.-04.09.	Mailis Saralehto Taru Anttila
08.09.-25.09.	Anna Hall
29.09.-16.10.	Porin Saskiat ry:n stipendiaatinäyttely Anna-Leena Haaramäki ja Mari Syrén
20.10.-06.11.	Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistys ry Fiskarsin muotoilijoiden yhteisnäyttely

10.11.-27.11.	Päivi Setälä Marja-Leena Römer
01.12.-30.12.	Katja Laakso-Leppänen Maarit Lipsanen-Rogers ja John Rogers

MUSEO JA YLEISÖ

Aukioloajat

Vuoden 2001 aikana taidemuseo oli avoinna yleisölle 309 päivää. Päivittäin museo on ollut auki kello 11.00 -18.00, minkä lisäksi keskiviikkoisin on ollut pidennetty aukioloaika kello 20.00:een. Maanantaisin museo on ollut suljettu. Aamuisin ennen varsinaista aukioloaikaa museossa ovat vierailleet sekä koululuokat että päivähoidon ja arkkitehtuurin työpajan lapsiryhmät. Näyttelyjä vaihdettaessa museo tai sen osa on ollut tilapäisesti suljettuna 2-4 päivää.

Kävijät

Vuoden 2001 kokonaiskävijämäärä oli yhteensä 29.010 henkilöä. Lisäksi museossa on järjestetty lukuisia yleisötilaisuuksia, joiden osallistujat eivät sisälly edellä mainittuun lukemaan. Käynnit on tilastoitu päivittäin. Pedagogista toimintaa lukuun ottamatta museovierailut ovat kautta vuoden keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin. Suosituksi on myös tullut keskiviikon pidennetty aukioloaika opastuksineen ja tapahtumineen. Museokävijät jakaantuivat vuonna 2001 kuukausittain seuraavasti:

tammikuu	2213
helmikuu	2080
maaliskuu	4168
huhtikuu	2235
toukokuu	2591
kesäkuu	1445
heinäkuu	2081
elokuu	1686
syyskuu	3479
lokakuu	2228
marraskuu	3169
joulukuu	1635

Avajaistilaisuudet, esitelmät, esittelyt ja tapahtumat

Jokaisen näyttelyn yhteydessä järjestettiin tiedotus- ja lehdistötilaisuus sekä näyttelyn avajaiset. Suurelle yleisölle suunnatut näyttelyesittelyt olivat keskiviikkoisin kello 18.00. Tilaisuuteen oli vapaa pääsy. Kunkin näyttelyn yhteydessä järjestettiin myös ilmainen yleisöopastus eläkeläisille, ns. seniorien suunnistus nykytaiteeseen.

Esitelmät, performanssit ja tapahtumat:

- 08.-09.01. Toteutettiin Kirjurinluodolle *Puuvalo* valotyöpaja koululuokkien ja valosuunnittelija Ilkka Paloniemen suunnittelemana. Tapahtuma liittyi Taidetta Ympäri ja Ämpäri -ympäristötaideprojektiin.
- 14.01. Rouva Meda Mladek avasi Frantisek Kupkan ja Otto Gutfreundin näyttelyn. Kaupungin puheenvuoron esitti kaupunginjohtaja Martti Sinisalmi. Tervehdyssanat lausui Tsekin tasavallan Suomen suurlähettiläs Radek Pech.
- 03.03. Frantisek Kupkan ja Otto Gutfreundin näyttelyyn liittyen järjestettiin konsertti, jonka ohjelmisto koostui Jukka-Pekka Lehdon, Antonin Dvorakin, Arnold Schönbergin, Bohuslav Martinun ja Miroslav Pudlakin teoksista. Konsertissa esiintyivät Pori Sinfonietan lyömäsoitinten äänenjohtaja Olli Kivinen ja huilun äänenjohtaja Jukka-Pekka Lehto, Rauman musiikkipiston pianon soitonlehtori Anneli Vaahtoranta sekä Palmgren konservatorion sellonsoiton lehtori Vesa Vaahtoranta.
- 11.03. Kansainväliseen naistenpäivään liittyen yhteiskuntatieteiden tohtori Kirsi Pohjola luennoi aiheesta "Naisten salaiset maailmat".
- 23.03. Peter Johanssonin *Maailmoista parhain* näyttely avautui harmonikkataiteilija Anne-Marie Sillanpään esityksellä.
- 14.-20.05. Vietettiin museoviikkoa.
- 14.05. Amanuenssi Hannele Kolsio kertoi näyttelyn tekemisestä ja opasti Peter Johanssonin näyttelyyn.
- 15.05. Veistosvaellus. Kaupungin veistoksia esittelevä opastettu kävelykierros. Päivähoidon työpajalla avoimet ovet. Selkokielineen opastus Peter Johanssonin näyttelyyn.
- 16.05. Päivähoidon työpajalla avoimet ovet. Englanninkielinen opastus Peter Johanssonin näyttelyyn
- 17.05. Lounasopastus Peter Johanssonin näyttelyyn
- 18.05. Kansainvälisenä museopäivänä ilmainen sisäänpääsy. Senioriopastus eläkeläisille. "Piirrä oikeesti" tuttuja esineitä. Mallista piirtämistä 3-7 vuotiaalle. Ohjaajana kuvataiteilija Veijo Setälä. Ilmainen yleisöopastus.
- 19.05. "Piirrä oikeesti" tuttuja esineitä. Mallista piirtämistä 3-7 vuotiaalle. Ohjaajana kuvataiteilija Veijo Setälä. Englanninkielinen opastus. Veistosvaellus, kaupungin veistoksia esittelevä opastettu kävelykierros.
- 20.05. Yleisöopastus Peter Johanssonin näyttelyyn.
- 23.05. Peter Johanssonin *Maailmoista parhain* -näyttelyyn liittyen järjestettiin *Aurinkotuuli*. Harmonikka kutsuu -konsertti. Konsertin ohjelmistosta vastasi harmonikkataiteilija Anne-Marie Sillanpää. Konsertissa esiintyivät Anne-Marie Sillanpää, harmonikka ja Anu Kaivola, piano.

- 16.06. *Empatia - Yli horisontin* -näyttely avautui. Avajaistilaisuudessa olivat näyttelyn taiteilijoista läsnä Maria Thereza Alves (Brasilia), Robert Barry (USA), Lene Berg (Ruotsi), Vija Celmins (USA), James Darling (Australia), Veli Granö (Suomi), Jarno Jokinen & Katja Valanne (Suomi), Timo Heino (Suomi), Nedko Solakov (Bulgaria), George Steinmann (Sveitsi) ja Imants Tillers (Australia).
- 18.07. Taidemuseo järjesti jazzviikolla *Empatia - Yli horisontin* näyttelyyn ilmaiset yleisöopastukset suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- 27.8.-6.9. Toteutettiin *Empatia - Yli horisontin* -näyttelyyn liittyen *Lasten draamaseikkailu*.
- 22.09. Kari Cavénin ja Maria Fribergin näyttelyiden avaus. Jussi Myllys esitti Maria Fribergin performanssin "Dream Mile".
- 30.09. Porin päivään liittyen järjestettiin sunnuntaina 30.9. "Piirrä Oikeesti" piirustustyöpaja 3-7 -vuotiaille. Työpajan vetäjänä toimi kuvataiteilija Veijo Setälä. Ilmainen yleisöopastus Kari Cavénin ja Maria Fribergin näyttelyihin.
- 05.10. Satakunnan taidetoimikunnan Lastenkulttuuriseminaariin liittyen valokuvaaja Päivi Setälä ohjasi *Virtuaalinen kävelyreitti* -valokuvatyöpajan.
- 25.10. Oy Etola Ab:n *Kari Cavén - Autoja* näyttelyyn lahjoittamat polkuautot luovutettiin kolmelle arvonnassa voittaneelle päiväkodille.
- 07.12. OMAT -julkaisusarjan 2:n osan *Jussi Heikkilän Anonyymi Anonymous* julkistamistilaisuus taidemuseon kahviossa. Taiteilija Jussi Heikkilä oli läsnä tilaisuudessa.
- 07.12. Vs. museonjohtaja Esko Nummelin avasi *Suuntaviivoja, Jan Eeralan LaStrada ja Blick - uutta pohjoismaista videota* -näyttelyt.

Porin taidemuseon järjestämien tilaisuuksien lisäksi taidemuseon mesenaatit, yhdistykset ja eri yhteisöt ovat aktiivisesti kokoontuneet taidemuseolla järjestäen myös omalta osaltaan lukuisia yleisölle suunnattuja tapahtumia ja kulttuuritilaisuuksia. Erityisen aktiivisesti taidemuseon tarjoamia mahdollisuuksia ovat hyödyntäneet kirjallisuuspiirit.

Mesenaatti- ja vuosikortti

Taidemuseo jatkoi vuonna 1994 käynnistettyä ulospäin suuntautuvaa toiminta- ja tukikampanjaa. Museolla oli edellisten vuosien tavoin käytössä vuosikorttijärjestelmä, jonka avulla tehtiin taidemuseon toimintaa ja palveluja tunnetuksi, rakennettiin kontakteja sekä koottiin yksityishenkilöistä, yhteisöistä ja yrityksistä tukipiiriä museotyön kehittämiseksi.

Mesenaattikortti on suunnattu yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille. Sen hinta oli kertomusvuonna 500 markkaa. Kortin haltija on oikeutettu vierasryhmineen vapaaseen sisäänkäyntiin kaikkiin Porin taidemuseon näyttelyihin hankintavuoden aikana. Mesenaattikortti tarjoaa uuden muodon yritysten henkilökunnalle tai yhdistysten ja järjestöjen jäsenille kulttuuripainotteiseen virkistystoimintaan. Kuluneen vuoden aikana järjestettiin tällaisten ryhmävierailujen yhteydessä lukuisia museon ja näyttelyiden esittelyjä. Kortin haltijoilla oli myös mahdollisuus järjestää kokouksia museon luentotiloissa. Sekä vuosikortti että mesenaattikortti oikeuttavat 15 % alennukseen museossa myytävistä tuotteista.

Mesenaattikortin lunasti vuoden 2001 aikana 95 yhdistystä, järjestöä tai yksityishenkilöä. Henkilökohtaisen vuosikortin hinta oli 100 mk, ja sen lunasti vuoden 2001 aikana 92 henkilöä. Vuosikortti oikeutti niinkään ilmaiseen sisäänkäyntiin museon kaikkiin näyttelyihin. Vuosikortin ja mesenaattikortin haltijoille tiedotettiin säännöllisesti taidemuseon näyttelyistä, tapahtumista ja muista palveluista.

JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Vuoden 2001 kausiohjelma ja taidemuseon esite toteutettiin nelivärisenä. Esite oli jaossa tammikuusta lähtien ja sitä levitettiin mm. mesenaatti- ja vuosikorttiverkoston kautta. Kertomusvuoden aikana toimitettiin kausiohjelmat, kunkin näyttelyn yhteydessä näyttelytiedotteet sekä erillisistä tapahtumista esitteet. Jokaisesta näyttelystä järjestettiin tiedotustilaisuus. Taidemuseon internet-sivujen kehittämistä sekä sivujen tunnetuksi tekemistä jatkettiin. Museon kotisivut löytyvät osoitteesta <http://www.pori.fi/art/satakunta/pori>. Taidemuseo hyödynsi myös mm. Porin kaupungin internetsivujen Uutisia Porista -tiedotuspalstan sekä paikallisen televisiokanavan tarjoamia mahdollisuuksia.

Taidemuseo julkaisi kuluneen vuoden aikana kuusi näyttelyjulkaisua, neljä suomennosliittettä, yhden esitteen, viisi julistetta sekä sarjan postikortteja.

Näyttelyjulkaisut:

PETER JOHANSSON Maailmoista parhain
Suomi-englanti, 79 s., nelivärikuv.
ISBN 951-9355-66-9
Porin taidemuseon julkaisu 48

FRANTISEK KUPKA Jan ja Meda Mladekin kokoelma
Suomi-englanti, 396 s., nelivärikuv.
ISBN 951-9355-67-7
Porin taidemuseon julkaisu 49

OTTO GUTFREUND
Suomi-englanti, 48 s., mustavalkokuv.
ISBN 951-9355-69-3
Porin taidemuseon julkaisuja 51

NOIDANKEHÄ Sirkka-Liisa Sass
Suomi-saksa, 36 s., nelivärikuv.
ISBN 951-9355-70-7
Porin taidemuseon julkaisuja 52

JAN EERALA. LA STRADA
Suomi, 24 s., mustavalkokuv.
ISBN 951-9355-75-3
Porin taidemuseon julkaisuja 54

omat 2
JUSSI HEIKKILÄ Anonyymi Anonymous
Suomi-englanti, 30 s., nelivärikuv.
ISBN 951-9355-73-1
Porin taidemuseon julkaisuja 55

PETER JOHANSSON - Maailmoista parhain
Suomennosliite, 5 s. , nelivärikuv.

MARIA FRIBERG
Suomennosliite, 3 s.

MARIA FRIBERG
Suomennosliite, 4 s.

KARI CAVÉN
Suomennosliite, 3 s.

Esitteet:

Porin taidemuseo 2001 Pori Art Museum, 8 s. nelivärikuv.

Julisteet:

Frantisek Kupka ja Otto Gutfreund
Peter Johansson
Empatia
Kari Cavén
Maria Friberg

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Opetusministeriö on nimennyt Porin taidemuseon Satakunnan aluetaidemuseoksi 1.5.1982 lukien. Museon toimialueeseen kuuluvat ministeriön 1980 vahvistaman suunnitelman mukaan seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Punkalaidun, Siikainen, Säskylä ja Ulvila. Porin taidemuseon rinnalla Satakunnassa toimii kolme muuta ammatillisesti hoidettua taidemuseota: Rauman taidemuseo, Lönnströmin taidemuseo ja Emil Cedercreutzin museo. Lisäksi Kankaanpään kaupunginmuseolla ja Huittisten museolla on omat taideosastonsa.

Yhteydet

Aluetaidemuseotoiminnan vakiintuneen tavan mukaan Porin taidemuseo on huolehtinut maakuntaan kohdistuvasta tiedotustoiminnasta sekä tarjonnut tarpeen mukaan kuvataiteeseen, taideteosten käsittelyyn ja säilytykseen sekä näyttelytiloihin liittyvää neuvontatoimintaa. Museo on tuottanut ja välittänyt opetus- ja kuvamateriaalia taiteen eri oppilaitoksille, kouluille ja kansalaisopistoille toimialueelleen ja myös laajemmin maahamme. Museon tiedotustoiminnan piiriin kuuluvat toimialueen kulttuurilautakunnat, kirjastot, työväen- ja kansalaisopistot, kuvataiteen ammattilais- ja harrastajaseurat sekä kuvaamataidonopettajat.

Taidemuseon internet-liittymä on toteutettu verkkoratkaisuna siten, että jokaiselta museon koneelta on yhteys tietoverkkoihin. Taidemuseon kotisivut löytyvät osoitteesta <http://www.pori.fi/art/satakunta/pori>. Normaalin näyttelyinformaation lisäksi ne tarjoavat laajasti tietoa taidemuseon eri palveluista ja toiminnoista. Museon laajennusosassa sijaitsevan MEDIApisteen kolme internet-yhteydellä varustettua tietokonetta olivat yleisön käytettävissä alkuvuoden näyttelyiden ajan.

Taidekokoelmien sekä taiteilijoiden tuotannon inventoinnit

Porin taidemuseon tavoitteena on rakentaa dokumentointityölle pohjautuva satakuntalaisen kuvataiteen tietojärjestelmä, joka tukee museon näyttely- ja tutkimustyötä sekä palvelee myös muita käyttäjiä. Soveltuvien osin järjestelmä tulee toteuttaa yhteistyössä muiden tietoa keräävien ja taiteen dokumentoinnista huolehtivien osapuolien kanssa. Näitä ovat maakuntatasolla ensi sijassa Satakunnan maakuntakirjasto sekä valtakunnallisesti mm. sisältötuotannon suuntaviivojen ja käsitteenhallinnan osalta Kuvataiteen keskusarkisto sekä osaltaan myös Museovirasto.

Kokoelmainventoinnit kattavat museon toimialueen kuntien, seurakuntien ja julkisten laitosten taidekokoelmat sekä merkittävimmät yritys- ja yksityiskokoelmat. Inventointityön painopiste on ollut kuntakokoelmissa. Satakuntalaisten kuntien taidekokoelmat on käyty läpi 1980-luvun kuluessa. Kertomusvuonna jatkettiin taidemuseon tietojärjestelmien sovittamista uuteen verkkoympäristöön painopisteen ollessa edelleen teknisen ympäristön kehittämisessä. Olemassa olevien inventointitietokantojen sovittamista verkon muodostamalle perustalle jatkettiin. Työssä otettiin soveltuvien osien huomioon tarve liittää rekisterit kehityksessä olevan valtakunnallisen taideteosrekisterin osaksi.

Porin taidemuseon kokoelmatiedot ovat yleisön käytettävissä osana Satakunnan maakuntakirjaston internet-pohjaisena toteuttamaa Satakunnan aluetietokantaa. Jatkuvuuden turvaaminen, tiedon siirto, päivitykseen liittyvät kysymykset sekä kustannusten jakautuminen eri toimijoiden kesken on tulevaisuudessa ylläpidon ydinkysymyksiä.

Valtion taidemuseon organisaatioon kuuluvan Kuvataiteen keskusarkiston käynnistämä Taiteilijaa tapaamassa -senioritaiteilijoiden dokumentointiprojekti on tällä hetkellä latentissa vaiheessa. Porin taidemuseon osalta maakunnallisen tutkimus- ja dokumentointityön painopisteeksi valittiin vuonna 1987 perustettu taiteilijaseura NYTE ry. Kertomusvuoden aikana NYTE:n arkistoaineisto eri sijoituspaikkoineen kartoitettiin ja järjestettiin yhdessä taiteilijaseuran edustajien kanssa sekä mikrofilmattiin (32 mm mikrofilmille). Dokumentointityö kattoi NYTE:n omat arkistot,

Porin taidemuseossa olevat taiteilijaseuraa koskevat arkistoaineistot, Rauman taidemuseossa olevat arkistoaineistot sekä Eira Rosenbergin ja Päivi ja Veijo Setälän arkistot. Projektin yhteydessä tehtiin kopiot olemassa olevasta videodokumentointiaineistosta. NYTEä koskevan kuva-aineston järjestämistä, luokittelua ja kopiointia ei kuitenkaan tässä vaiheessa voitu tehdä.

Suomen Säästöpankki -kokoelma

Valtion vakuusrahasto hankki vuonna 1994 konkurssiin menneen Suomen Säästöpankin taidekokoelmasta 1500 teosta, jotka pääosin sijoitettiin aluetaidemuseoihin. Porin taidemuseolle osoitettiin kokoelmasta 60 satakuntalaisten pankkien kokoelmiin kuulunutta teosta.

Näyttelytoiminta

Porin taidemuseo on vuodesta 1982 lähtien tuottanut ja välittänyt kiertonäyttelyitä vastuualueensa kuntiin alumuuseotoiminnan puitteissa. Näyttelyjä valmistettaessa on otettu huomioon kohderyhmät sekä samalla kiertonäyttelytoiminnan asettamat vaatimukset mm. teosten soveltuvuudesta eri tyyppisiin näyttelytiloihin sekä niiden sopivuus kuljetettavaksi.

Nykytaiteen nopea kehitys, uudet ongelmanasettelut, taiteen yhä suurempi käsitteellisyys ja sen myötä aineettomuus sekä taideteoksen luonteeseen yhä useammin kuuluva aika ja muutos ovat kysymyksiä, jotka asettavat perinteisen, säilyttävää näkökulmaa korostavan museoajattelun uuteen valoon. Alueellisen näyttelytoiminnan riippuvuus helposti pakattavista ja kuljetuksiin soveltuvista taideteoksista on sekä taidekasvatuksellinen että sisällöllinen haaste. Tarpeen vaatiessa museon on kyettävä esittelemään myös nykytaiteen mielenkiintoisia kehityslinjoja. Pakettinäyttelyiden sijaan voimavarat onkin keskitetty muutamaisiin räätälöityihin, paikan ehdoilla toteutettuihin näyttelyihin vuosittain.

Korkeatasoisen kuvataiteen tarjonta Satakunnassa on 1990-luvun lopulle tultaessa laajaa. Maakunnassa toimii kolme ammatillisesti ylläpidettyä taidemuseota sekä Emil Cedercreutzin museo, jolla on merkittävät taidekokoelmat ja aktiivista näyttelytoimintaa. Kankaanpään kaupunginmuseolla ja Huittisten museolla on samoin sekä taidekokoelmat että Kankaanpäässä myös jatkuvaa taidenäyttelytoimintaa. Viimeisinä vuosina tarjontaa ovat edelleen täydentäneet taiteilijaseurojen omat galleriat sekä merkittävät kuvataiteen tapahtumat kuten katugalleria Huittisissa sekä kesänäyttelyt Kankaanpäässä. Aluetaidemuseotoiminnan puitteissa tuotetuilla näyttelyillä ei ole ollut enää samaa, kulttuuripoliittisesti merkittävää asemaa kuin toiminnan käynnistymisvaiheessa 1980-luvun alussa. Porin taidemuseon osalta tämä kehitys on merkinnyt vertikaalisen toiminta-ajattelun korvaamista horisontaalisella - mallilla, jossa keskeisellä sijalla on integraatio ja yhteistyö.

Kertomusvuonna toteutettiin kaksi maakunnallista näyttelyä. *VEISTOS. Käsitteen esineellisyys - vai päinvastoin?* -näyttely tutki kuvataiteen ja erityisesti veistotaiteen esine-/käsitelunonnetta. Näyttely esitteli neljän kotimaisen ja kansainvälisen taiteilijan tuotantoa ja se oli esillä Euran kirjaston näyttelytiloissa 12.3.-31.3.2001. Syyskauden näyttelynä oli vuorossa *PRISMOJA. Keräilijän näkökulma aikamme suomalaiseen taiteeseen*. Näyttely esitteli subjektiivisen - yhden keräilijän kautta syntyneen - tulkinnan ja näkökulman suomalaisen taiteen 1990-luvun keskeisiin ilmiöihin. Näyttelyssä oli teoksia 13 taiteilijalta. Se oli esillä Eurassa 13.11. - 30.11.2001.

Diasarjat ja opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo kokoaa kuvataidetta esittelevää tai sen ilmiöihin perehdyttävää opetusmateriaalia päiväkotien, koulujen ja erilaisten oppilaitosten käyttöön. Osa aineistosta on lainattavien sarjojen muodossa, osa kootaan kulloisenkin käyttäjän tarpeen mukaan museon kuva-arkistosta. Lainaustoiminnassa on pyritty täydentämään kirjastolaitoksen ja kunnallisten oppimateriaalikeskuksien tarjontaa päämääränä niiden harjoittaman massalainaustoiminnan sijaan yksilöllinen, taidehistorian asiantuntemukselle rakentuva palvelu.

Diasarjoja tuotettaessa museo ei ole lähtenyt tekemään päällekkäistä työtä kaupallisten valmistajien kanssa. Tuotanto on suurelta osin integroitu yhteen maakunnallisen taiteen dokumentoinnin ja taidemuseon näyttelytoiminnan kanssa, joten itse valmistetun aineiston painopisteet ovat olleet nykytaiteessa ja toisaalta satakuntalaisessa taiteessa. Kaikki taidemuseon näyttelyt kuvattiin edellisten vuosien tavoin suurikokoiselle dialle, jolta materiaali voidaan siirtää kinokokoon. Kuva-arkiston aineiston digitointia jatkettiin lähinnä julkaisuaineiston tuotannon yhteydessä.

Diasarjoja taidemuseossa on lainattavissa 124 ja piirtoheitinkalvosarjoja on 23. Kuvamateriaalin lainaustoiminta on kasvavassa määrin kohdistunut diasarjojen sijasta muuhun arkistoaineistoon. Kuva-arkiston kokonaismäärä on 66 505 valokuvaa, josta yli puolet on atk-pohjaisessa rekisterissä. Arkiston ylläpito on hoidettu edelleen tilapäistyövoiman varassa, mikä on heijastunut sekä tallennustyön että palvelutuotannon laatuun. Voimakkaassa kasvussa ollut kysyntä taitui jo edellisenä vuonna. Kertomusvuonna suunta saatiin korjattua, mutta kokonaislainausmäärä jäi kaikesta huolimatta huippuvuosia alemmalle tasolle, mikä ainakin osittain on seurausta kuva-arkiston henkilöstörakenteesta. Lainauksia kirjattiin kertomusvuonna 441.

Porin taidemuseon tietopalvelu/ Satakuntaosasto

Porin taidemuseon tietopalvelujärjestelmän Satakuntaosasto muodostuu museon kirjaston ja kuvatalennekokoelmien Satakuntaan liittyvästä aineistosta sekä muusta mahdollisesta museoon talletetusta satakuntalaista kuvataide-elämää käsittelevästä arkistoaineistosta, joka luokittelujärjestelmien avulla on mahdollista erottaa museon muista tallenteista. Käytössä oleva yleinen kymmenluokittelu käsittää varsinaisten kirjojen lisäksi myös näyttelyluettelot ja kuvatalennekokoelmat.

Aluetaidemuseotoiminnan yhteydessä tehtyjen inventointien tulokset on kirjattu seuraaviin tietokantoihin:

- Kunnalliset kokoelmat Satakunnassa
- Yhteisöjen kokoelmat Satakunnassa
- Yritysten kokoelmat Satakunnassa
- Yksityiskokoelmat Satakunnassa
- Satakunnan julkiset veistokset
- Porin julkiset veistokset

Rekistereitä luotaessa on noudatettu soveltuvin osin museoliiton suositusta taideteosten luetteloinnista automaattista tietojen käsittelyä varten (2/87). Tietokannat yhdistävän uuden käyttöliittymän rakentamista jatkettiin. Tämän jälkeen tiedot konvertoidaan paradox-pohjaiseen ympäristöön, jota ylläpidetään taidemuseon sisäisessä atk-verkossa.

Tietokantakokonaisuutta kehitettäessä on huomioitu Valtion taidemuseon johdolla tekeillä olevat VATI-tietokanta sekä osittain tämän alaisuudessa toimiva valtakunnallinen taideteosrekisteri VALTTERI. Valtteri on systemaattinen ja jatkuvasti täydentyvä atk-pohjainen teksti- ja kuvatietokanta, joka sijaitsee kyselytietokantana kuvataiteen keskusarkistossa Valtion taidemuseossa. Tietojärjestelmän ylläpidosta ja käyttöliittymän teknisestä rakentamisesta vastaa Valtion taidemuseo. Vakiinnutettuaan asemansa valtakunnallinen taideteosrekisteri tulee yhtenäistämään maamme museoiden dokumentointitoiminnan ja kokoelmien hallinnan rutiineja sekä parantamaan ratkaisevalla tavalla tutkimustoiminnan edellytyksiä. Valtakunnalliseen ohjelmaan siirtyminen on edelleen kesken.

Lehtileikearkiston ylläpitoa sekä leikkeiden 40 000 viitettä käsittävän manuaalisen kortiston siirtämistä sähköiseen ympäristöön jatkettiin.

PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA

MENTAL HEALTH EUROPE (MHE) valitsi Porin taidemuseon päivähoiton työpajan vuonna 2000 yhdeksi Euroopan unionin *Mental Health Promotion for Children up to 6 Years* –projektin eurooppalaisista esimerkkihankkeista. Pajan alaisuudessa toimivat seuraavat yksiköt ja toimintakokonaisuudet:

- Arkkitehtuurin työpaja
- Sähköisen taiteen työpaja
- Varhaiskouluikäisille suunnatut pedagogiset projektit

Kokeiluna vuonna 1993 alkanut päivähoiton työpaja on vakiinnuttanut asemansa yhtenä varhaiskouluikäisten taidepedagogisen työn tärkeimmistä toimintamuodoista. Työpaja on ideoitu yhteistyössä Porin kaupungin sosiaalitoimen perhepäivähoiton ja päiväkotien toimialueiden edustajien kanssa. Työpaja on avoinna perhepäivähoiton, päiväkotien ja ohjattujen leikkikenttien piirissä oleville lapsille. Työpajan varaukset tapahtuvat päivähoitotoimiston kautta.

Päivähoiton työpajalla on käytettävissään tarkoitusta varten varustetut ateljeetit taidemuseon itäpäädyssä.

Toiminnan tarkoituksena on tutustuttaa lapset jo varhain aikamme kuvataiteen monimuotoiseen maailmaan. Lähtökohdan muodostavat taidemuseon näyttelyt, taidekokoelmat, kirjaston ja kuva-arkiston aineisto, joiden myötä lasta ohjataan kokemaan, arvioimaan ja pohtimaan itsenäisesti visuaalisen kulttuurin eri ilmiöitä. Elämyksellisen ja kokemuksellisen aineiston rinnalla merkittävän elementin muodostaa omaehtoinen työskentely, joka harjaantuttaa sekä motorisia että tiedollisia valmiuksia. Perinteisten tekniikoiden, mm. piirtämisen rinnalla, lapset ovat nykytekniikkaa hyödyntäen pohtineet kuvan ja kuvallisen esittämisen luonnetta, tutustuneet väreihin ja värillisen valon tapaa rakentaa tilaa. Omaa vartaloaan, mittakaavaa, ympäröivää tilaa sekä sen ominaisuuksia hyödyntäen lapset ovat käsitelleet monin eri tavoin nykyaikaiselle ominaisia laaja-alaisia kysymyksiä.

Perinteisten taiteen työskentelyvälineiden ja -menetelmien rinnalla tutkittiin digitaalikuvaukseen pohjautuvan animaation mahdollisuuksia sekä kartoitettiin tietotekniikan tarjoamia näkymiä: kuvan ja viestinnän roolia, tiedon ja sen välittämisen luonnetta kuvataiteen kentällä. Piirros-, kuvankäsittely- ja animaatio-ohjelmia tutkimalla pyritään löytämään uusia, myös lapsen näkökulmasta relevantteja työskentelymuotoja, ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja viestinnän ulottuvuuksien mielekkäitä käsittely- ja tarkastelutapoja. Pajalla on käytössään verkkoon liitetty pentium -tasoinen laitteisto, skannereineen ja väritulostimineen. Taidemuseon kalustosta pajalla on ollut lainassa korkealaatuinen digitaalivideokamera.

Työpaja kokoontuu ohjatusti tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin sekä arkkitehtuurin työpaja perjantaisin. Aamupäiväaikaisten lisäksi käytössä ovat suureksi osin myös iltapäivät sekä kertomusvuoden kuluessa osittain myös maanantait. Lapsiryhmän koko on 10-12 (20) lasta sekä 3-5 aikuista. Työpajan opettajina ovat toimineet taiteen maisteri Liisa Punkari, kuvataiteilija, Fm Päivi Setälä sekä kuvanveistäjä Veijo Setälä. Syksystä 1997 päivähoiton työpajan alaisuudessa toiminut *Arkkitehtuurin työpaja* jatkoi toimintaansa integroituna yhteen sähköisen työpajan sekä erityispäiväkodeille suunnattujen projektien kanssa Päivi Setälän ohjaamana Virtuaalisena kävelyreitityöpajana.

Suurin erillisprojekti oli kertomusvuonna yhdessä Lavian kunnan sosiaalitoimen kanssa kesällä toteutettu KIEH-KURAMINTTU työpaja. Pajan teemana oli puutarha, erityisesti perinnepuutarha sekä kukat, omenapuut ja puutarhan rakenteet. Vauhtia ja ideoita tapahtumaan haettiin Porin taidemuseon EMPATIA -kesänäyttelystä. Opettajina toimivat Päivi ja Veijo Setälä sekä rakennusarkkitehti Eija Hesso.

Erityisryhmien ja -päiväkotien kanssa käynnistettyä yhteistyötä jatkettiin. Yhteistyössä starttiluokan kanssa toteutettiin animaattori Sami Tapion ja Päivi Setälän ohjaamana kuvapalapeli taidemuseon kotisivuille.

Työpaja osallistui Noita NYTENENÄn taikatalo-pääsiäistapahtumaan. Noita Nytenenä on taiteilijaseura Nyten, Kulttuuritalo Annankatu 6:n, Porin kulttuurinuorten, Porin teatterinuorten ja muiden asiasta innostuneiden lasten ja aikuisten yhteistyössä toteuttama monitaiteellinen tapahtuma, joka on ainutlaatuisella tavalla luonut uutta paikalliskulttuuria ja vakiintunut osaksi porilaisten lasten pääsiäistapahtumia.

Kuvataiteilija Veijo Setälän ohjaamia Piirrä oikeesti -työpajoja toteutettiin useampia.

Edellisten vuosien tavoin päivähoidon työpajan kysyntä ylitti monin verroin tarjonnan vaikka toiminta on muuttunut jo viisipäiväiseksi. Taidemuseon ateljeetilöjen käyttöaste on muodostunut korkeaksi jo yksinomaan päivähoidon työpajan toiminnan myötä. Kaikkiaan työpajan opetustuntien määrä oli kertomusvuonna edellisten tavoin noin 300. Kävijämäärä oli noin 2000 ja se koostui lapsista sekä päiväkotien henkilökuntaan kuuluvista aikuisista.

MUSEOPEDAGOGIIKKA

Yhteistyö koulujen kanssa

Taidetta Ympäri ja Ämpäri
Suomen Tammi
Koulu ja kulttuuri -projekti
TALLI-projekti

Museolehtori vastaa taidemuseossa eri kohderyhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavasta pedagogisesta toiminnasta päävastuualueenaan koululaitos sekä eri tavalla segmentoituneet aikuisasiakkaita edustavat ryhmät.

Vuonna 2001 tutustui noin 3300 koululaista taidemuseon näyttelyihin.

Keväällä 1999 käynnistynyt ympäristötaideprojekti *Taidetta Ympäri ja Ämpäri* jatkui ja mukaan liittyi yksi uusi koulu luokkaa. Mukana on nyt viisi luokkaa, yli 100 koululaista, ja eri projekteissa satunnaisesti useampiakin luokkia. Projektin tapahtumia vuoden aikana oli 3.

Koulujen osalta museolehtori toimii vuorovaikutuksessa luokanopettajien sekä kuvataideopettajien kanssa. Luku-kauden alussa järjestettävässä tilaisuudessa tiedotetaan koulujen opettajille museon tulevista näyttelyistä, luentosarjasta ja muista tapahtumista. Porin taidemuseo on mukana myös kummikoulutoiminnassa. Porin taidemuseo on toiminut Vähärauman koulun taidekummina vuodesta 1997.

Satakunnan koulukarnevaali 2001:n yhteydessä taidemuseossa järjestettiin oppilasohjattuja näyttelykierroksia Peter Johanssonin näyttelyyn "Maailmoista parhain". Näyttelykierroksen kesto oli 20-30 min ja se oli suunnattu 5-9 luokkalaisille. Taidemuseossa vieraili opastuskierroksilla 86 oppilasta ja 8 opettajaa.

Porin taidemuseo on mukana Opetushallituksen ja Museoviraston käynnistämässä valtakunnallisessa Suomen Tammi - projektissa (1998-2003), jonka avulla pyritään laajentamaan koulujen ja museoiden yhteistyötä.

Opetushallitus on nimennyt Porin kaupungin *Koulun ja kulttuurin yhteistyö* -hankkeen pilottikunnaksi. Projektissa mukana olevien kuntien tehtävänä on kehittää uusia, innovatiivisia yhteistyökäytäntöjä ja malleja kulttuurialan ja koulujen keskinäisen vuorovaikutuksen kehittämiseksi. Pilottihankkeeksi Porin osalta on nimetty taidemuseon ja koulutusviraston ympäristötaideprojekti *Taidetta Ympäri ja Ämpäri*. Projekti oli mukana kuntien *Koulu ja kulttuuri* -toimintaa esittelevissä näyttelyissä: Suomen Akatemian tiedekatselmuksessa Taideteollisen korkeakoulun me-

diakeskuksessa 28.-29.9.2001 sekä Pohjoismaisessa konferenssissa Tamperetalossa 8.-9.10.2001. Yhteistyöohjelman juhlaseminaari järjestettiin 23.11.2001 Helsingissä.

Ala-asteet

Porin taidemuseon ja koululaitoksen yhteistyö on museon arkipäivää. Museo on määrätietoisesti kehittänyt taidekasvatuksen työmuotoja sekä tutkinut nykytaiteen ja aikamme tekniikan tarjoamia mahdollisuuksia ja kiinnostavia sisältöjä. Ympäristötaideprojektissa *Taidetta Ympäri ja Ämpäri* on mukana viisi ala-asteen luokkaa. Projektin näkyvin tempaus oli PUUVALO- työpaja, joka toteutettiin valosuunnittelija Ilkka Paloniemen johdolla Kirjurinluodolla tammikuussa 2001. Koululaiset toteuttivat valaistussuunnitelmiaan alueella kasvaville puille. Mukana oli kaikkiaan 10 koululuokkaa, noin 200 koululaista.

Taidetta Ympäri ja Ämpäri -projekti osallistui Eetun aukiolla vietettyyn *Eurooppa päivään* 9.5. Tällöin projektilaiset toteuttivat performanssin *Sarjakuplaa* sarjakuvataiteilija Katja Tukiaisen innoittamana.

Jo perinteeksi muodostunut *Ympäristötaidepäivä* toteutettiin Reposaaressa. Ryhmän toimintaa oli mukana ohjaamassa taideopiskelija Katri Paakkari Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden ja kuvataiteen yksiköstä Kankaanpäästä.

Draamaseikkailu oli ala-asteille suunnattu poikkitaiteellinen tutkimusmatka Empatia-näyttelyyn. Draamaseikkailu toteutettiin yhteistyössä kaupungin koulutoimen, teatterinuorten, Leikkiteatterin ja Kulttuurinuorten kanssa. Mukana seikkailussa oli 576 koululaista.

Yläasteet ja lukiot

Yläasteiden ja lukioiden osalta vuorovaikutus rakentuu museolehtorin ja kuvataideopettajien yhteistyölle. Luku-kauden alussa tapahtuvien kokoontumisten lisäksi myös näyttelykohtaista tiedottamista ja informaatiota kehitettiin edelleen.

Satakunnan koulukarnevaali 2001:n yhteydessä järjestettyjen taidemuseovierailujen opastuksista huolehti kuusi Länsi-Porin yläasteen oppilasta.

Taidekoulut, taideteolliset ja muut oppilaitokset

Taidekoulut ja muut ammatilliset oppilaitokset käyttävät Porin taidemuseon näyttelyitä ja luentosarjoja soveltuvin osin. *Taidetta Ympäri ja Ämpäri* -projektissa oli mukana yksi taideopiskelija Satakunnan ammattikorkeakoulun liiketalouden ja kuvataiteen Kankaanpään yksiköstä.

Taidemuseo ja museoyleisö

27

Keskiviikkoiltaisin pidennetty aukioloaika kello 20:een.

Säännölliset yleisöopastukset järjestetään keskiviikkoisin.

Erityisryhmille suunnatut opastukset

Taidemuseon pidennetty aukioloaika keskiviikkoisin on lisännyt museoyleisön määrää. Pidennetyn aukioloajan puitteissa tapahtuneet näyttelyopastukset ovat vakiinnuttaneet yleisönsä. Iltapäivisin järjestetty ilmainen eläkeläisopastus "*Seniorien suunnistus nykytaiteeseen*" tuo eläkeläiset omana ryhmänään säännöllisesti tutustumaan museon näyttelyihin. Mesenaattikorttijärjestelmän puitteissa opastusten ja vierailujen määrä on lisääntynyt tuntuvasti. Näyttelyjen sallimien mahdollisuuksien mukaan myös muut erityisryhmät on pyritty huomioimaan.

Peter Johanssonin näyttelyyn *Maailmoista parhain* järjestettiin selkokielineen opastus.

Taidemuseon yleisöluentoserjat käynnistyvät aina syksyisin ja keväisin. Luentosarjoja on täydennetty taiteilijoiden näyttelyesittelyillä ja muilla vierailijoilla. Taidemuseo näyttelyistä ja muusta ohjelmasta tiedotetaan viikoittain yleisölle.

Luentosarja

28

Taidemuseo järjesti kevään aikana luentosarjan seuraavasti:

- 07.03. OTSO KANTOKORPI
Mitä on abstrakti?
- 14.03. FL IRMA VIERIMAA (Helsingin yliopiston musiikkitieteen laitos)
Musiikin ja värin liitto:
synesteettisiä kokeiluja Skrjabinin Prometheuksessa
- 11.04. FT MARKKU MATTILA (Tampereen yliopiston historiatieteen laitos)
Kansankodin käänköpuoli
- 16.05. FT HELENA SEDERHOLM
Onko taide arkista?

Syksyllä järjestettiin seuraavat luennot:

- 07.10. FM JUHA-HEIKKI TIHINEN
Hajoava mies - Hyvästit eheän maskuliinisuuskäsitteen idyllille
- 21.10. TAITEILIJJA KARI CAVÉN kertoi työstään ja taiteestaan
- 31.10. FM KIMMO LEVÄ (Auto ja tiemuseo Mobilia)
Autoinsinöörit nykyaikaa etsimässä

TALOUS**29**

Porin taidemuseon menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot		
Palkat	2.036.496	mk
Sosiaalivakuutusmaksut	610.056	
Palvelujen ostot	1.659.453	
Aineet, tarvikkeet, tavarat	606.310	
Muut kulut	1.405.231	
Toimintakulut yhteensä	6.317.546	
Tulot		
Muut myyntituotot	112.790	
Pääsymaksut	65.831	
Muut tuet ja avustukset valtiolta	30.002	
Muut tuet ja avustukset muilta	53.000	
Vuokratulot	56.086	
Muut maksutuotot	61.901	
Toimintatuotot yhteensä	379.610	
Nettomenot	5.937.936	mk